

Waszyngton przechwytuje Sri Lankę

15 lipca 2022

Przyglądając się od dłuższego czasu jak wydawać by się mogło spontanicznej rewolucji na Sri Lance, zorganizowanej przez dotknięte pandemią COVID oraz kryzysem gospodarczym wynikłym z rosyjskiej wojny na Ukrainie społeczeństwo, można by wysnuć oczywisty wniosek: ludowa rewolucja zwyciężyła po raz kolejny. Niższe warstwy społeczne obaliły swoich ciemieżycieli i wywalczyły wolność, przeganiając skorumpowaną elitę polityczną i przejmując na krótki czas ich dobytek, fotografując się w pałacach i basenach należących do najważniejszych oficjeli, drwiąc sobie tym samym z potęgi i wpływów ludzi, którzy jeszcze nie tak dawno dzierżyli pełnię władzy w kraju.



Niestety jest to tylko niezwykle powierzchowna ocena sytuacji. Po pierwsze obalony przywódca kraju Gotabaya Rajapaksa jak i również obalony premier Mahinda Rajapaksa, brat prezydenta, wywodzili się z partii, która z interesem klasy pracującej miała więcej wspólnego niż Ci którzy ich zastępują.

Oboje wywodzili się z partii, która w kwestiach społecznych przyjmowała konserwatywne wartości, w kwestiach gospodarczych

wtórowała mieszanemu systemowi państwowo-prywatnemu. Trudno więc, w kraju o tak kluczowym położeniu geograficznym, gdzie ścierają się wpływy najważniejszych mocarstw, o bardziej zrównoważoną ideologicznie i politycznie dla przeciętnego człowieka partię jak opcja Rajapaksów. Tym bardziej, że zapewne niejedna grupa wpływu ma chrapkę na przejęcie tamtejszych kluczowych aktywów w sektorze infrastruktury takich jak porty czy też lotniska, z pomocą ideologii neoliberalnej.

Klan Rajapaksów rządzi Sri Lanką od mniej więcej 17 lat, z krótkimi przerwami. W czasie ich władzy wzrost produktu krajowego brutto oscylował w przedziale od 3,5% do nawet 9,1% rocznie. Wszystko dzięki m.in. wpływom z turystyki i eksportowi herbaty oraz odzieży i tekstyliów.

Sektor turystyki odgrywa jedną z kluczowych ról w gospodarce kraju. Jednak w ciągu ostatnich lat zadano mu trzy dotkliwe ciosy. Pierwszym z nich były zamachy terrorystyczne z 2019 roku. W ich wyniku ruch turystyczny spadł o ponad 400 tys. odwiedzających ten kraj. Drugim ciosem była pandemia COVID, która spowodowała, że liczba turystów odwiedzających Sri Lankę spadła w 2020 roku o 70% w porównaniu do roku 2019. Według szacunków po wybuchu pandemii COVID-19 dochody z turystyki spadły z 3,6 mld dolarów w roku 2019 do 956 mln \$ w roku 2020.

Ciosem numer trzy była wojna ukraińsko-rosyjska, gdyż to właśnie turyści z tych krajów stanowili znaczny odsetek wszystkich podróżujących odwiedzających Sri Lankę. W 2020 roku z tych wschodnioeuropejskich krajów przybyło do państwa ze stolicą w Kotte 65 tys. osób – prawie 2 razy więcej niż z Niemiec, o 10 tys. więcej niż z Wielkiej Brytanii oraz ponad dwukrotnie więcej niż z Chin. W sumie jak podaje Financial Times, Rosja była największym dostarczycielem turystów na Sri Lankę, Ukraina z kolei była trzecim z największych. W sumie oba te kraje w styczniu 2022 roku odpowiadały za ponad 25% całego ruchu turystycznego na tą azjatycką wyspę. W analogicznym okresie 2018 roku stanowili oni mniej niż 10%. Po

ataku Rosji na Ukrainę z 24 lutego ruch turystyczny z tych dwóch państw znacznie się zmniejszył.

Oprócz destabilizacji ruchu turystycznego wojna ukraińska spowodowała także blokadę dostaw na Sri Lankę podstawowych towarów żywnościowych, takich jak pszenica i olej słonecznikowy a także towarów przemysłowych, jak np. wyroby z żelaza i stali.

Sri Lanka kupowała od Rosji i Ukrainy 45% swojego zapotrzebowania na pszenicę. Jeżeli chodzi o olej słonecznikowy, soję i nasiona roślin strączkowych to ponad 50% zapotrzebowania na nie kupowano od Ukrainy. Moskwa i Kijów były także ważnymi dostarczycielami azbestu, miedzi i chlorku potasu.

Pandemia COVID oraz wojna ukraińska była również silnym ciosem dla eksportu lankijskiej herbaty. W 2013 roku Sri Lanka wyeksportowała do Federacji Rosyjskiej 46 000 000 kg herbaty. W 2021 ten wskaźnik wyniósł jedynie 27 mln kg. W tym samym roku na Ukrainę wyeksportowano 4 200 000 kg herbaty. W sumie Rosja i Ukraina kupowały około 18% czarnej herbaty, która była produkowana na Sri Lance.

Według danych z lipca 2022 roku eksport herbaty na Ukrainę spadł do 755 120 kg w ciągu pierwszych pięciu miesięcy bieżącego roku, co stanowi zmniejszenie eksportu do tego kraju o 55% w stosunku do tego samego okresu roku 2021. Eksport do Rosji również spadł – z 10,5 mln kg w pierwszych miesiącach 2021 roku do 8 400 000 kg w pierwszych pięciu miesiącach roku 2022. A więc zanotowano spadek rzędu 19,4 procenta. Zanotowano także spadek eksportu do Chińskiej Republiki Ludowej – z 6,3 mln kg w 2021 do 4,8 mln kg w pierwszych miesiącach roku bieżącego. Znaczny wzrost kupna herbaty ze Sri Lanki zanotował Irak – z 12 400 000 w roku ubiegłym do 19,4 mln kg w pierwszych miesiącach roku 2022.

Jak więc widzimy pandemia COVID wspólnie z wojną ukraińską

stanowią główne przyczyny kryzysu, z którym mamy do czynienia w tym kraju – nie należy rzecz jasna zapominać o kilku innych powodach takich jak chociażby zakaz importu nawozów sztucznych, środków owadobójczych i herbicydów.

Eksperci z serwisu Foreign Policy za przyczynę złego stanu lankijskiej gospodarki uważają także cięcia w podatkach, które zmniejszyły wpływy do budżetu i osłabiły zdolność państwa do spłaty za bieżąco swojego zadłużenia.

Innym ważnym czynnikiem są niedobory paliwa z powodu braku funduszy na jego zakup w skarbcu państwowym, co jednak jest pochodną kryzysu jaki wybuchł na wyspie w trakcie tzw. pandemii COVID oraz znacznego wzrostu cen paliw w wyniku wojny 2022 roku. W sumie pandemia spowodowała spadek wzrostu PKB z 4,1% w roku 2019 do -2,4 w roku 2020. W 2021 roku wzrost PKB Sri Lanki wyniósł niemal 4%. Kiedy wydawało się, że gospodarka kraju zaczyna się odbudowywać, wybuchła wojna, która spowodowała, że przewidywany wzrost Produktu Krajowego Brutto w 2022 roku wyniesie 1%.

Pomimo sukcesu gospodarczego jaki Sri Lanka odnosiła w czasach rządów Rajapaksów, ostatnie kryzysowe lata, na które elita rządząca miała wpływ raczej mniejszy niż większy, spowodowały spadek poparcia dla tego lankijskiego klanu, który na dodatek był powszechnie uwielbiany za zakończenie wojny domowej i zaprowadzenie w kraju pokoju po 25 latach starć pomiędzy rządem centralnym a Tamiłskimi Tygrysami.

Wojna ukraińska i wysoka inflacja do której konflikt ukraiński znacznie się przyczynił, była gwoździem do trumny elity politycznej, która przez ostatnie niemal 20 lat rządziła krajem.

Od marca 2022 roku kraj zalewają fale protestów. To co jednak rzuca się w oczy to świetna koordynacja protestów i brak zdecydowanych działań tłumów w pierwszej fazie wojny ukraińskiej. Protesty te wyglądają więc tak, jakby ich celem

nie było szybkie obalenie władzy Rajapaksów lecz prowadzenie całymi miesiącami destabilizacji państwa, aby wpędzić go w jeszcze większy kryzys. Fakt że tłum zmusił przywódców lankijskich do opuszczenia kraju dopiero po 4 miesiącach rozruchów każe nam przypuszczać że scenarzyści tego widowiska zaplanowali go tak, aby całkowicie zdewastować lankijską gospodarkę i skompromitować tym samym byłe już elity rządzące krajem po to, aby prochińska opcja polityczna jeszcze przez długi czas nie została ponownie zaakceptowana przez lankijski naród.

Waszyngton przejmuje kontrolę nad Sri Lanką

13 lipca 2022 roku prezydentem Sri Lanki mianowany został Ranil Wickremesinghe. Polityk ten od 12 maja bieżącego roku jest również premierem kraju. Pełnia władzy nad krajem spoczywa więc w rękach jednego człowieka (wg konstytucji lankijskiej zarówno głową państwa jak i szefem rządu jest prezydent). Kim jest Ranil Wickremesinghe?

Z dokumentów platformy Wikileaks dowiedzieć się możemy że jest on silnym stronnikiem Waszyngtonu. W notce z maja 2003 roku możemy przeczytać iż:

„Od momentu dojścia do władzy pod koniec 2001 roku, premier Ranil Wickremesinghe podjął kroki w celu zacieśniania stosunków Sri Lanki z USA. Wickremesinghe posiada poglądy proamerykańskie od dawna i są one po części pochodną powiązań rodzinnych. Jego wuj, J.R. Jayewardene, był na przykład prezydentem Sri Lanki od końca lat 70. do końca lat 80. i utrzymywał bardzo bliskie związki z USA. (Jayewardene był całymi latami określany przez lewicowców „Jankeskim kutasem”). Ponadto, Wickremesinghe, który pochodzi z bardzo bogatej rodziny biznesowej, jest zdecydowanym zwolennikiem wolnej przedsiębiorczości i zdecydowanie sprzeciwia się katastrofalnej polityce socjalistycznej poprzednich rządów.

Wickremesinghe posiada również zaskakującą wiedzę na temat historii i polityki Stanów Zjednoczonych; jest zapalonym czytelnikiem na temat amerykańskiej wojny domowej, historii wojskowości USA i amerykańskiego prawodawstwa. Proamerykańskie poglądy premiera wynikają również z kalkulacji politycznej, że Sri Lanka potrzebuje wsparcia społeczności międzynarodowej, a zwłaszcza USA, aby powstrzymać Tamilskie Tygrysy. Ponieważ proces pokojowy jest dla rządu priorytetem numer jeden, premier od początku swojej kadencji ciężko pracował nad zapewnieniem amerykańskiego wsparcia dla swoich wysiłków w tej dziedzinie. [...] W realizacji proamerykańskiej agendy premier odniósł kilka znaczących sukcesów. Na przykład w listopadzie ubiegłego roku sprzeciwił się opornemu Ministerstwu Spraw Zagranicznych [...] i doprowadził do podpisania przez rząd Sri Lanki zwolnienia z obowiązku przestrzegania art. 98 umowy z USA w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK). Innym przejawem proamerykańskiego nastawienia było polecenie premiera, by MSZ zajął stosunkowo umiarkowane stanowisko w sprawie operacji „Iracka wolność”, mimo silnych antyamerykańskich i antywojennych tendencji w polityce Sri Lanki, w tym wśród licznej ludności muzułmańskiej [...] Chociaż oświadczenie rządu nie było tym, czego byśmy chcieli, było ono stosunkowo konstruktywne, a premier posunął się do tego, że poprosił nas o komentarze do projektu. [...] Poza MTK, Irakiem i propozycją Moragody, rząd podjął również wysiłek zbliżenia się do USA w obszarach gospodarczych/handlowych i związanych z obronnością. Rząd Sri Lanki na przykład podpisał w zeszłym roku z USA Porozumienie o Handlu i Inwestycjach, „TIFA”. Jeśli chodzi o obronę, rząd konsekwentnie wspierał amerykańskie operacje wojskowe poprzez wydawanie ogólnych zezwoleń na przelot i lądowanie, jak również dostęp do portów. Wraz z postępującym procesem pokojowym wojsko zaczęło również spoglądać w kierunku zwiększenia udziału w operacjach pokojowych ONZ i przyjęcia większej roli w pomocy USA w globalnej wojnie z terroryzmem. Ostatnio rząd zaczął nawet badać możliwości ewentualnej pomocy w wysiłkach na rzecz odbudowy Iraku.”

W powyższym fragmencie mowa o okresie obejmującym pierwsze lata XXI wieku (Wickremesinghe był premierem w latach 2001-2004). Kiedy ponownie nim został, w roku 2015, zaczął z równą intensywnością zacieśniać sojusz z Amerykanami, pomimo tradycyjnej niechęci wobec USA w kraju, wynikającej z myślenia przez lankijskie elity kategoriami Ruchu Państw Niezaangażowanych i szeroko rozpowszechnionych poglądów antywojennych i antyimperialistycznych.

Na początku 2016 roku Wickremesinghe zaprosił do kraju George'a Sorosa oraz byłego głównego ekonomistę Banku Światowego Josepha Stiglitz, oficjalnie po to aby przyciągnąć zagranicznych inwestorów.



Władze Sri Lanki chciały tym samym uczynić swój kraj regionalnym ośrodkiem finansowym i handlowym. Wydarzenie na które Wickremesinghe zaprosił Sorosa, „Forum Ekonomiczne Sri Lanki”, zostało zasponsorowane przez Fundację Open Society, należącą do amerykańskiego miliardera. Soros wykorzystał tą okazję do tego, aby wygłaszać antychińskie hasła propagandowe, które miały zapewne jeszcze bardziej oddalić Pekin od Sri Lanki i skierować poparcie elit lankijskich w kierunku Waszyngtonu. Soros stwierdził wówczas m.in. że Chiny destabilizują świat oraz wywierają presję deflacyjną.

Ten żydowski miliarder nie byłby sobą gdyby rzecz jasna sam nie zwęszył możliwości zarobienia w tym azjatyckim kraju. Planował on wówczas zainwestowanie na Sri Lance 300 milionów dolarów co uczyniło by go najważniejszym inwestorem na tej azjatyckiej wyspie.

Niestety sprawy nie potoczyły się po myśli reżimu lankijskiego, sprzymierzonego z międzynarodową finansjerą i waszyngtońskimi elitami politycznymi – w okresie rządów Wickremesinghe jako premiera wzrost gospodarczy kraju spadł do najniższego poziomu od kilkadziesiąt lat. I do poziomu ponad 9% wzrostu z czasów rządów partii Rajapaksów – Partii Wolności Sri Lanki – już nigdy nie powrócił.

Dzisiaj, po trzech latach nieobecności opcji amerykańskiej u władzy na Sri Lance, powraca ona na miejsce, którego zapewne życzyłby sobie Waszyngton.



Wszystko dzięki masowym protestom, które oficjalnie są spontanicznymi wystąpieniami tamtejszego narodu przeciwko władzy, która doprowadziła do największego kryzysu w historii kraju. Jak wyraźnie omówiłem to w pierwszej fazie tego tekstu, do rozkładu lankijskiej gospodarki przyczyniła się przede wszystkim pandemia COVID oraz wojna ukraińsko-rosyjska.

Obrazki na których widzimy jak lud zdobywa pałace elit

politycznych i oligarchii i podpała je w geście sprzeciwu wobec ich władzy oddziałują pozytywnie na zwolenników romantycznych rewolucji albo bajek o Robin Hoodzie, gdzie biedni wygrywają z bogatymi. W rzeczywistości kraj ten czeka jeszcze długa droga do stabilizacji a rządy nowej ekipy bynajmniej wcale nie są gwarantem poprawy sytuacji w kraju.

Chociaż biorąc pod uwagę, iż rewolucję lankijską nie uważam za spontaniczną lecz sterowaną prawdopodobnie przez czynniki polityczne z dwóch krajów – Indii oraz USA (Sri Lankę w marcu tuż po pierwszych większych protestach odwiedziła amerykańska podsekretarz stanu ds. politycznych Wiktoria Nuland – ta sama polityk, która była zaangażowana w ukraiński Majdan – spotkała się wówczas m.in. z liderami społeczeństwa obywatelskiego, sownicie dotowanego przez amerykańskie agencje rządowe, takie jak USAID czy też NED) – zakończenie sagi pt. protesty na Sri Lance ustanowieniem pełni władzy polityka proamerykańskiego i wygonieniem z kraju prochińskiego prezydenta Rajapaksy, może, jeżeli teza o rewolucji sterowanej jest prawdziwa, doprowadzić do ukonstytuowania się nowej mądrości etapu, w której to zapotrzebowanie na demolkę państwa będzie już mniejsze a naganiacze tłumów, prowokatorzy oraz inni generatorzy niepokojów społecznych, mogą otrzymać zupełnie inne rozkazy. Wszak utrzymanie się u władzy opcji sprzyjającej New Delhi i Waszyngtonowi będzie wymagało wyciszenia rewolucjonizmu i destrukcji lankijskiej gospodarki, do czego protesty z całą pewnością walnie się przyczyniły.

Tak więc wcale bym się nie zdziwił gdyby w najbliższym czasie, być może nawet w ciągu 1-2 tygodni Sri Lanka zaczęła powracać do względnego spokoju. Wszak cel główny – wyrzucenie chińskich wpływów z najwyższych władz państwa – został zrealizowany. A czegoż więcej trzeba organizatorom kolorowych rewolucji wszelakich jak ustanowienia w kraju odbiorcy rewolucji władzy, która będzie tańczyć w rytm Gwiazdzistego Sztandaru.

Kto nie wierzy niech wybierze się do handlowej stolicy kraju – Kolombo. Od czwartku 14 lipca ulice miasta opustoszały – po

rewolucji ani śladu. Prawnik reprezentujący rewolucjonistów stwierdził, że wszystkie budynki rządowe z wyjątkiem sekretariatu prezydenckiego (Rajapaksa jak dotąd oficjalnie nie zrzekł się stanowiska prezydenta) zostaną oddane władzom. Krótko mówiąc: rewolucja wygasa. Jeżeli nie dojdzie do żadnych niespodziewanych turbulencji, to najbliższe tygodnie powinny ustabilizować kraj – kraj w którym jeszcze niedawno pełnia władzy spoczywała w rękach opcji prochińskiej by w ciągu kilku miesięcy podmienić ją na ludzi, którzy chcieli lankijską gospodarkę oddawać Georgowi Sorosowi i innym zachodnim oligarchom, beczelnie sugerując, że robią to dla dobra tejże gospodarki.

O tym jak bardzo Wickremesinghe [nie] dba o swój naród świadczy polecenie wydane armii w czwartek 14 lipca – polecenie użycia siły względem demonstrantów w celu „rozpędzenia protestów”. Już wkrótce Lankijczycy będą więc mieli okazję spróbować tego jak smakuje demokracja w wydaniu zachodnim, która przybyła do nich wraz z obaleniem złych, prochińskich zamordystów.

Autorstwo: Terminator 2019

Źródło: WolneMedia.net

Źródłografia

1. https://en.wikipedia.org/wiki/Mahinda_Rajapaksa
2. <https://biotworzywa.com.pl/aktualizacje-na-zywo-ze-sri-lanki-p-rezydent-rajapakse-ucieka-na-malediwy/>
3. <https://edition.cnn.com/2022/07/14/asia/sri-lanka-gotabaya-rajapksa-thursday-intl-hnk/index.html>
4. https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Sri_Lanka
- 5.

<https://www.colombotelegraph.com/index.php/american-trojan-horses-entering-sri-lanka-now/>

6. https://en.wikipedia.org/wiki/Prime_Minister_of_Sri_Lanka

7.

<https://www.reuters.com/markets/rates-bonds/sri-lanka-cbank-raises-rates-targets-inflation-despite-contraction-economy-2022-07-07/>

8.

<http://bizenglish.adaderana.lk/sri-lanka-achieves-usd-15bn-export-target-for-2021/>

9.

<https://economynext.com/sri-lankas-tea-tourism-energy-threatened-by-ukraine-russia-conflict-analysts-90804/>

10. https://en.wikipedia.org/wiki/Tea_production_in_Sri_Lanka

11.

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_presidents_of_Sri_Lanka

12. https://en.wikipedia.org/wiki/Gotabaya_Rajapaksa

13.

<https://www.colombotelegraph.com/index.php/wikileaks-ranil-is-a-yankee-like-his-uncle-us-cable-implies/>

14.

<https://timesofindia.indiatimes.com/world/south-asia/who-is-ranil-wickremesinghe-united-national-party-leader-appointed-as-new-pm-of-sri-lanka/articleshow/91520937.cms>

15.

<https://www.wsws.org/en/articles/2016/01/20/econ-j20-1.html>

16.

<https://edition.cnn.com/2022/07/12/asia/sri-lanka-crisis-gotabaya-rajapaksa-airport-intl/index.html>

17. <https://www.wsj.com/articles/BL-IRTB-31191>
18. <https://www.usaid.gov/news-information/press-releases/may-23-2022-administrator-samantha-power-call-prime-minister-of-sri-lanka-ranil-wickremesinghe>
19. https://asianmirror.lk/index.php?option=com_k2&view=item&id=12901:wickremesinghe-plans-to-bring-george-soros-to-sri-lanka-anura-dissanayake-claims&Itemid=114
20. <https://economynext.com/sri-lanka-tea-exports-drop-6-9-pct-in-jan-2022-iraq-russia-leads-91245/>
21. <https://economynext.com/sri-lankas-tea-exports-to-ukraine-drop-s-55-pct-from-jan-may-2022-96829/>
22. <https://economynext.com/sri-lankas-ceylon-tea-exports-down-17-pct-in-may-2022-96040/>
23. <https://www.asianews.it/news-en/Russian-Ukrainian-war-a-blow-to-Colombo%27s-economy-55412.html>
24. https://en.wikipedia.org/wiki/Ranil_Wickremesinghe
25. <https://www.tamilguardian.com/content/nuland-commends-sri-lankan-foreign-minister-national-healing>
26. <https://www.ned.org/region/asia/sri-lanka-2021/>